TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

No. 44 — 1924 Torstaina, huhtikuun 10 p. — Thur. April 10 VIII Vuosik. - Vol. VIII

MacDonald joutunut tappiolle

Työväenhallitus kärsinyt tappion edustajahuoneessa. Pääministeri MacDonald ilmottaa, että työväenhallitus jää siitä huolimatta «virkaan».

Lontoo. — Työväenhallitus joutui parlamentin alahuoneessa tappiolle, kun parlamentti 221 äänellä 212 vastaan kieltäytyi antamasta hallituksen esittämälle vuokralaille toista lukemista.

Tappio oli vakava isku hallitukselle ja sen ensimäinen tappio alahuoneessa.

Hallituksen tappio oli seurauksena Neville Chamberlainin ehdotuksesta, jossa vastustettiin vuokralain toista lukemista ja joka hyväksyttiin 221 äänellä 212 vastaan.

Hallitus vältti viime viikolla ehdottoman tappion suostumalla muuttamaan ehdottamansa vuokralain sitä kohtaa, missä säädettiin, että työttömiä vuokralaisia ei saa häätää pois asunnoista. Nyt esitetyssä pykälässä säädettiin, että maksukyvyttömien vuokra suoritetaan yleisistä varoista.

Pääministeri MacDonaldin käsitettiin olevan sitä mieltä, että tappio tulisi olemaan hyvänä läksynä vasemmistolaisille siitä, että aika ei ole vielä kypsä näin radikaalisten lakien laadinnalle parlamentissa.

Entinen pääministeri Baldwin painosti pykälän hylkäämistä kokonaan.

Entinen pääministeri Asquith sanoi hallituksen muutosehdotusta «tarkotuksettomaksi, käytäntöön soveltumattomaksi ja arvottomaksi».

Hallitus ei eroa.

Pääministeri MacDonald ilmotti tappion jälkeen, että hallitus ei tule eroamaan, vaan ottaa lain uudelleen pohdittavakseen.

Pääomain verotus hyljätty.

Edustajahuoneessa viime viikolla 325 äänellä 160 vastaan hyljättiin lakiehdotus pääomain verottamiseksi.

Filmitsaarin palkka $822 päivältä

New York. — The Motion Picture Producers and Distributors of America niminen eläväin kuvain trusti, joka käsittää kaikki tärkeimmät eläväin kuvain valmistuskomppaniat Amerikassa, tulee edelleen olemaan vuoteen 1928 nykyisen presidenttinsä Will H. Haysin johdon alaisena Viime viikolla pidetyssä mainitun trustin johtokunnan kokouksessa uudisti Hays nimittäin kontrahtinsa kolmeksi vuodeksi.

Kun Mr. Hays valittiin nykyiseen toimeensa 1922, kertoi World lehti hänen saavan palkkaa $300,000 vuodelta eli $821.92 päivältä. Tämä sama palkkasopimus käsitetään sisältyvän uuteen sopimukseen.

10,000 murhaa Yhdysvalloissa viime vuonna

Boston, Mass. — «Meillä on tehty enemmän murhia kuin missään muussa sivistysmaassa koko maailmassa. Italiaa on pidetty murhien «klassillisena» maana, mutta Italian suurinkaan ennätys tässä suhteessa ei ole puoleksikaan niin suuri kuin Yhdysvaltain saavutus. Viime vuonna tehtiin tässä maassa 10,000 murhaa ja 12,000 itsemurhaa.»

Tämän ja monta muuta hämmästyttävää lausuntoa antoi tohtori Frederick L. Hoffman, jonka sanotaan olevan ainoan rikostilastoa jatkuvasti pitävän miehen.

Leipäkahakoita Budapestissa

Budapest. — Unkarin kronen arvon alenemisen johdosta kohoavat hinnat jatkuvasti ja väestön keskuudessa vallitsee hyvin katkera mieliala. Kahakoita on tapahtunut useiden kauppojen edustoilla.

Toronton työttömät aikovat marssia uudelleen Ottawaan

Vaativat liittohallitusta avaamaan yleisiä töitä työttömiä varten.

Toronto. — Ellei liittohallitus anna tyydyttävää vastausta sille lähetystölle, joka tulee esittämään työttömäin vaatimukset pääministeri Fergusonille ja toisille liittohallituksen jäsenille tällä viikolla, tulevat Toronton ja ympäristön työttömät Queen's-puistossa pitämänsä kokouksen päätöksen mukaan marssimaan Ottawaan toukokuun alussa. Lähetystöön valittiin Jerry O'Brien, John Burke ja H. McGinley. Päätös Ottawaan marssimisesta siinä tapauksessa, että lähetystö ei saa tyydyttävää vastausta, hyväksyttiin yksimielisesti.

Työttömäin lähetystö esittää hallitukselle vaatimuksen tarpeellisten yleisten töiden alkamisesta, että työttömät saavat niillä työtä.

Ne brittiläiset elonkorjaajat, jotka kävelivät Torontosta Ottawaan ja joiden vaatimukset liittohallitus hylkäsi, saapuivat takaisin Torontoon viime lauantaina. Heidät tuotiin pääkaupungista ylimääräisessä rautatievaunussa. He ilmottavat tarvitsevansa kenkiä, vaatteita ja mitä hyvänsä torontolaiset näkevät hyväksi lähettää heille Labor Temppelille.

Kenraali Ludendorff vapautettu

Munchen. — Oikeusjuttu viime syksynä tapahtuneeseen monarkistien kapinayritykseen osaaottaneita vastaan on päättynyt. Kenraali Ludendorff vapautettiin valtiopetossyytöksestä ja Hitler ja entinen poliisipäällikkö Poehner tuomittiin pidätettäväksi viisi vuotta linnassa ja 200 markan sakkoon. Tohtori Weber ja eversti Kreiber saivat samallaisen tuomion. Toht. Frisch, kapteeni Rohemn, Ludendorffin poikapuoli luutnantti Henry Purnet ja luutnantti Wagner ja Breckner tuomittiin 15 kuukaudeksi vankeuteen ja 100 kultamarkan sakkoihin. Hitler joutuu tuomiostaan palvelemaan vain kuusi kuukautta, jonka jälkeen hänet lasketaan ehdonalaiseen vapauteen ja mahdollisesti armahdetaan kokonaan.

Espanjallakin kähvellysjuttunsa

Madrid. — Banco de Castillan presidentti ja johtokunta on määrätty vangittavaksi pankin vararikkoutumisen yhteydessä tapahtuneisiin kähvellyksiin osallisina. Juttu on herättänyt suurta sensatsionia täällä.

26 henkilöä kuollut teatterin palossa

Mexico City. — Kaksikymmentäkuusi henkilöä kuoli ja vähintään 56 loukkaantui liikkuvakuvateatterissa syttyneen tulipalon johdosta syntyneessä paniikissa Tacubaya City nimisessä Mexico Cityn esikaupungissa.

Fascisteilla "menestystä" Italian vaaleissa

Rooma. — Fascistit ilmottavat saaneensa noin kuusikymmentäneljä prosenttia Italian parlamenttivaaleissa annetuista äänistä. Vaalien tulokset ovat vielä epätäydelliset.

Kaikkialla ovat fascistit olleet «huolehtimassa» äänestämisestä ja siellä, missä vaalien tuloksiin nähden ei ole oltu aivan varmoja, ovat he pakottaneet äänestäjät antamaan äänensä fascisteille.

Muhamettilaiset vastustavat Persian tasavaltaa

Teheran. — Pääministeri Mushied-Dowleh on antanut julistuksen, jossa selitetään, että tasavalta on vastoin muhamettilaista uskontoa ja sopimaton Persialle. Tasavallan nimen mainitseminen kielletään rangaistuksen uhalla.

Yazikoff kieltää syytökset propagandan harjottamisesta

Montreal. — A. A. Yazikoff, täällä oleva neuvostohallituksen kauppaedustaja, ilmaisi sanomalehdille antamassaan haastattelussa mielipahansa niiden Lontoosta, Eng. tulleiden tietojen johdosta, joissa kerrottiin, että Scotland Yard (Englannin salapoliisi) on saanut käsiinsä todistuksia siitä, että neuvostohallituksen kauppaedustajat aiheuttavat levottomuutta union miesten keskuudessa Brittien Saarilla ja muualla ja että suuri osa Englannin viimeaikaisista ja nykyisistä työselkkauksista on Venäjän kommunistien aiheuttamia.

«Te voitte sanoa, että se ei ole totta», sanoi Yazikoff. «Kolmas Kansainvälinen ei yritä levittää propagandaa. Me odotimme jotain tällaista, koska meidän on täytynyt vastustaa tällaisia valheellisia lausuntoja jokaisessa maassa.

«Se on meidän vastustajaimme työtä, jotka toivovat näillä keinoilla voivansa estää meidät laajentamasta kauppasuhteitamme ja vahvistamasta itseämme. Me emme ole minään verhona propagandatyölle, mutta me koetamme vakavasti rakentaa kauppasuhteita.»

Trotsky on parantunut

Moskova. — Sotaministeri Trotskyn ilmotetaan parantuneen äskeisestä sairaudestaan ja hänen odotetaan palaavan työhönsä t.k. 15 p.

Japanin farmarien ja 'työläisten yhteisrintama

Tokio. — Japanilaisten maanviljelijäin unio — Nippon Nomin Kumiai — on voimakas työläisten järjestö, mikä virallisesti liittyi poliittiseen toimintaan Japanin Yleisen työväenliiton kanssa äskettäin täällä pidetyssä kokouksessa, johon osaa otti farmarien kolmesataa edustajaa. Farmarien uniossa Japanissa jäsenmäärä on 500,000.

Farmarien unioon kuuluvat n. s. likaiset farmarit, vuokrafarmarit ja farmityöläiset. Pari vuotta sitten, helmikuussa 1922, Japanin farmarien unio piti ensimäisen kokouksensa, mikä oli ensimäinen laatuaan Japanin farmityöläisten historiassa, jäsenluvun ollessa uniossa vähemmän kuin kolmesataa. Toisessa union vuotuisessa kokouksessa jäsenmäärä oli kohonnut 20,000. Vuoden 1923 loppuun mennessä union jäsenmäärä oli ja 250,000 ja viimeisten tiedonantojen mukaan jäsenmäärä on kiivennyt yli 500,000, joten farmarien liike on osoittanut nopeaa kohoamista.

Japanin farmarien liikkeen toimintakeskukset ovat jaettuna kolmeen alaosastoon, jotka ovat seuraavat: Gumma Niigata, itäisen Japanin keskustassa, Gifun piiri keski-Japanissa Okajama piiri läntisessä Japanissa.

Venäjä sivuuttaa Amerikan viljamarkkinoilla

Moskova. — Neuvostohallituksen maanviljelyskomisariaatti lähetti maatalousasiain tuntijan Tshajanoffin tutkimaan maataloudellisia olosuhteita. Käytyään Amerikassa on hän ilmoittanut, että Venäjä on sivuuttamaisillaan Yhdysvallat maailman viljamarkkinoilla ja että joitakin maanviljelystuotteita voitaisiin tuoda vaikka Yhdysvaltoihin. Hän selitti, että Amerikan maanviljelijät ovat muuttuneet kapitalistien palkkalaisiksi.

Rautatieyhtiön voitot suuret

Montreal. — Canadian Pacific rautatieyhtiö on «ansainnut» $12 osaketta kohden voittoa viime vuonna, kokonaisvoitto ollen $34,988,409.

Kommunisteja vapautettu Suomessa

Suomen valkoisen terrorin täytynyt laskea vapaaksi 52 Työväenpuolueen jäsentä, niiden joukossa useita kansanedustajiakin. — Aukutietoja kommunistien saamasta äänimäärästä.

(Kaapelisanoma Työmiehelle)

Tukholma, huhtik. 6 p. — Suomen valkoisen vallan on jälleen täytynyt vapauttaa Kakolasta viisikymmentäkaksi Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen jäsentä, jotka vangittiin kuuluisan suurjahdin aikana «valtiopetoksesta» syytettynä. Vapautettujen joukossa on useita kansanedustajia.

Vaalien tuloksista saadaan hitaasti tietoja. Tähän mennessä ovat kommunistit kuitenkin jo saaneet neljäkymmentäkuusi tuhatta ääntä.

Viimetiedot

New York. — New Yorkin kirjaltajain unio No. 6 on hyväksynyt kustantajain yhdistyksen palkkatarjouksen, missä työnantajat suostuivat korottamaan työläisten palkkoja 5 dollarilla viikko. Uusi kontrahti päättyy heinäk. 1 p. 1926.

*

Fort William. — Katuraitiotietyöläisten ja Port Arthurin ja Fort Williamin kaupunkien välinen palkkariita on saatu sovituksi. Molemmat riitapuolet ovat hyväksyneet sovintolautakunnan päätöksen pienen palkanlisän myöntämisestä kaikille työläisille.

*

Lontoo. — Luotettavista lähteistä tulleiden tietojen mukaan ei Puola tule antamaan Rumanialle minkäänlaista apua, jos se joutuisi sotaan Venäjän kanssa. Ranska on vaatinut Puolaa tekemään julkisen tietoksiannon siitä, että se tulisi avustamaan Rumaniaa, mutta Warsovan hallitus, joka kuuluu olevan halukas palauttamaan ystävälliset suhteet neuvostohallituksen kanssa, ei ole suostunut Ranskan vaatimukseen. Kasvava oman maan työväestön painostus pakottaa Puolan hallituksen neuvottelemaan neuvostovallan kanssa suhteiden järjestämisestä. Rumania, jolla on myöskin rettelöitä Italian ja Espanjan kanssa joutuu näin ollen hyvin ahtaalle ja mikään maa, Ranskaa lukuunottamatta, joka kaikesta päättäen olisi valmis hankkimaan Rumanialle sotatarpeita, ei nähtävästi tule sille osottamaan myötätuntoaan.

*

Frankfort, Ky. — Valtion kuvernööri on lähettänyt paikallisten viranomaisten ja työnantajain pyynnöstä kaksi komppaniaa sotilaita Liberty Coal & Coke yhtiön kaivannolle Straight Creekille, Bell kauntissa. Kaivannolla menetti yksi «yhtiölle uskollinen työläinen» henkensä ja toinen haavottui, kun tuntemattomat pyssymiehet tekivät hyökkäyksen vuorenrinteeltä.

*

Quelph, Ont. — Tämän kaupungin muurarit menivät lakkoon, kun kontrahtorit kieltäytyivät korottamasta heidän palkkojaan 25 sentillä tunti. Heidän nykyinen tuntipalkkansa on $1.00.

*

Lontoo. — Työväenhallitus kärsi toisen tappion edustajahuoneessa maanantaina, kun sen lakiesitystä vastustava ehdotus hyväksyttiin 201 äänellä 170 vastaan. Tämä tappio ei tule johtamaan vakaviin seurauksiin, sen paremmin kuin sekään, jonka hallitus kärsi vuokralakia esittäessään.

Poincareen jälleen "luotetaan"

Pariisi. — Toisen kerran kahdenkymmenenneljän tunnin kuluessa on pääministeri Poincare saanut luottamuslauseen edustajakamarissa. Tällä kertaa annettiin hallituksen puolesta 327 ja vastaan 201.

Hoover avustanut Venäjän vastavallankumouksellisia

Maksanut vastavallankumouksellisille urkkijoille suuria summia avustusrahastosta ja lähettänyt heille nälänhätäisille aijottuja tarpeita.

Moskova. — Moskovan neuvoston virallinen äänenkannattaja kertoo, että Kievissä Venäjän vastavallankumuksellisia vastaan käytävässä oikeusjutussa on todistettu, että heidän järjestönsä jäsenille maksettiin suuria summia vakoilupalveluksista Amerikan avustushallinnon rahastosta. Tämä pitää täydelleen yhtä sen julkisen syytöksen kanssa, jonka Yhdysvaltain hallituksen oikeusdepartementin entinen agentti, kapteeni H. Scaife, teki yliprokuraattori Daughertyä ja oikeusdepartementin tekoja tutkivan senaatin komitean edessä Herbert Hooveria vastaan. Scaife nimittäin selitti, että Hoover v. 1919 lähetti $1,000,000 edestä niitä tarpeita, jotka olivat aijotut Neuvosto-Venäjän nälänhätäisille sellaisille vertatihkuville vastavallankumouksellisille johtajille, kuin amiraali Kolthack, Arkangelissa.

Toinen moskovalainen lehti vaatii, että Yhdysvaltain valtiosihteeri Hughes sanoisi nyt, nämä paljastukset huomioonottaen, kumpiko maa, Venäjä vaiko Yhdysvallat, on sekaantunut toisensa asioihin. Lehti lausuu, että Hughes ei ole kyennyt todistamaan Zinojevia, kommunistisen kansainvälisen puheenjohtajaa, vastaan tekemiään syytöksiä.

Haskell myöntää syytösten todenperäisyyden.

New York. — Eversti William N. Haskell, Amerikan avustushallinnon entinen johtaja, lausui moskovalaisessa lehdessä olleen kirjotuksen johdosta antamassaan lausunnossa, että on paljon mahdollista, että muutamat Amerikan avustushallinnon palveluksessa Venäjällä olleet, olivat urkkijoita ja provokaattoreita. «Näyttää siltä, että syyttäjät ovat saaneet todistettua, että heillä oli sellaisia yhteyksiä,» sanoi Haskell.

Ville keisari käräjöi omaisuuttaan takaisin

Berliini. — Entinen keisari Vilhelm on nostanut jutun Preussin hallitusta vastaan vaatien takaisin haltuunsa 60 maatilaa, 13 linnaa ja 11 suurta metsää.

Hän arvelee, että kaikki tämä omaisuus on hänelle välttämätön voidakseen elää säädynmukaisesti. Tämän suunnattoman omaisuuden sanoo keisari menettäneensä vallankumouksen jälkeen.

Hänen takaisinvaatimansa omaisuuden arvo lasketaan 100,000,000 dollariksi. Ent. keisarin juttu tullaan käsittelemään erikoisoikeudessa, joka käsittelee valtion ja yksityisten henkiöiden välisiä juttuja.

Prosessi on enemmän Preussin valtiota kuin Saksan maata vastaan tähdätty, sillä ent. keisari sai rahoja vain Preussin kuninkaana eikä keisarina.

Todennäköistä on, että keisari ei tule saamaan tätä suunnatonta omaisuuttaan enää takaisin.

Kylvötyöt alettu Albertassa

Lethbridge, Alta. — Viikon alussa alkoivat useat maanviljelijät kylvämään peltojaan Milk River piirissä Etelä-Albertassa. Maanviljelijät kautta Etelä-Albertan alkavat taas muokkaamaan ja kylvämään peltojaan tämän viikon kuluessa.

Kiusallinen juttu saatu sovituksi

Lontoo. — Englannin hallitus on suostunut siihen että Yhdysvallat uudelleen avaa konsulivirastonsa Newcastlessa, missä se Englannin hallituksen väliintulon takia suljettiin siitä syystä että virastossa asetettiin passien viseerauksen ehdoksi se, että matkustaa amerikalaisilla laivoilla. Englannin hallituksen ilmotetaan syytöksensä peruuttaneen.

Japanilaiset tappaneet 35 venäläistä merimiestä

Tokio. — Rekiichiro Ezure ja 35 hänen seuralaistaan ryhtyivät harjoittamaan merirosvousta, epäonnistuttuaan kullan etsinnässä Siperiassa. He valtasivat kaksi venäläistä laivaa, tappoivat 35 mieheen nousevan miehistön ja ottivat laivat haltuunsa. Heitä vastaan on nostettu syyte merirosvouksesta.

Ezure on kertonut syynä heidän teolleen olleen muka halun saada kostaa Nikolajevskin verilöylystä, johon he katsovat venäläisten olleen syypäitä.

Tapettuaan merimiehet havaitsivat he ainoaksi saaliikseen kala- ja öljylastin joka oli arvoltaan 60,000 jeniä. Kun saalis oli jaettu, hajaantuivat miehet. Nyt on kaikki saatu kuitenkin kiinni ja heidät tullaan tuomitsemaan tässä kuussa.

Työnsulku laivatelakoilla Englannissa

Southamptonin telakkatyöläiset ovat päättäneet pysyä lakossa.

Southampton, Eng. — Työnantajain liiton julistama työnsulku Englannin laivatelakoilla astuu voimaan torstaina sen johdosta, että täällä lakossa olevat telakkatyöläiset ovat kieltäytyneet palaamasta työhön työnantajain asettamilla ehdoilla.

Southamptonin laivatelakkatyöläiset ovat olleet lakossa viisi viikkoa. Äskeisten neuvottelujen jälkeen vaativat telakkatyöläisten union virkailijat työläisiä palaamaan työhön, mutta lakkolaiset päättivät suurella äänten enemmistöllä hyljätä johtajiensa esityksen työhön palaamisesta.

Työsulun takia joutuu noin 100,000 työläistä työttömäksi Englannin laivatelakoilla.

Etelä-Afrikan parlamentti hajaantuu

Cape Town, Etelä-Afrika. — Etelä-Afrikan parlamentti tulee hajaantumaan muutaman päivän kuluessa ja uudet vaalit tullaan toimittamaan kesäkuussa. Hallituspuolueen ehdokas hävisi Wakkerstroomin täytevaaleissa, joten hallituksen enemmistö väheni neljään ja pääminister ilmotti tulevansa hajottamaan parlamentin.

Täällä tehdyn virallisen ilmotuksen mukaan on Etelä-Afrikan hallitus kehottanut Walesin prinssiä peruuttamaan suunnittelemansa vierailun, koska kesäkuussa toimitettavat parlamenttivaalit voisivat mahdollisesti häiritä hänen matkaansa.

Espanja saa selkäänsä Marokossa

Madrid. — Melillasta saapuneessa virallisessa tiedonannossa sanotaan, että kolme espanjalaista luutnanttia, korpraali ja kolme sotilasta on haavottunut kun kapinalliset hyökkäsivät Nortessa espanjalaisen joukon kimppuun.

Julkaisuissa tulee olla kustantajan nimi

Ottawa. — A. W. Neill esitti parlamentissa muutosehdotuksen rikoslakiin, minkä mukaan kaikissa levitettäviksi aijotuissa lehdissä lentolehtisissä ja muissa julkaisuissa tulee olla kustantajan nimi. Nykyään levitetään usein lentolehtisiä, joissa ei ole kustantajan nimeä. Muutosehdotus läpäisi ensimäisessä lukemisessa.

Rumanian ja Venäjän välit kärjistyvät

Keski-Europassa on Rumanian ja Venäjän neuvotteluiden katkeaminen aiheena keskusteluille ja ennusteluille. Rumanian sanotaan keskittävän joukkojaan Bessarabiaan.

Wieni. — Venäjän ja Rumanian välisten neuvotteluiden katkeaminen Bessarabian kysymyksen johdosta muodostaa huomattavimman keskusteluaiheen Keski-Europassa nykyään. Ennusteluja tehdään kummankin maan välisistä suhteista tulevaisuudessa.

Wieniläiset sanomalehdet kyselevät ihmeissään onko koko neuvottelu ollut alusta lähtien ilveilyä. Venäjän edustaja Nikolai Krestinski selitti kirjeenvaihtajille loistavassa Venäjän lähetystötalossa, että Rumanian ottaman kannan johdosta ei neuvotteluiden katkeamista voitu välttää, Rumania vaati Bessarabian nykyisen rajan tunnustamista ennenkuin voitaisiin alottaakaan neuvottelut muista kysymyksistä, jotka ehdottomasti vaikuttaisivat niin taloudellisiin kuin poliittisiinkin seikkoihin.

Krestinski sanoi, että rumanialaisille tarjottiin tilaisuutta ratkaista Bessarabian omistusoikeus alueen väestön yleisäänestyksen perusteella, mutta he kieltäytyivät siitä, tietäen varmasti, että tulos olisi ollut heille vastakkainen.

Kysyttäessä Krestinskiltä, minkä vaikutuksen neuvotteluiden katkeaminen tulee tekemään sanoi hän, että Bessarabian asukkaat olivat odottaneet oikeudenmukaista sovintoa ja että tämän takia saattavat he nyt ottaa vallan omiin käsiinsä.

Rumania keskittää joukkojaan

Riika. — Neuvosto-Venäjän sanomalehdistö on taas julaissut tietoja, joissa sanotaan rumanialaisten keskittävän joukkojaan Bessarabiaan.

Turkin ilmotetaan karkottavan armenialaisia

Konstantinopoli. — Turkin hallitus on antanut määräyksen, millä karkotetaan ja kielletään armenialaisten asumasta itäisessä Turkissa. Kaikkien sodan aikaan karanneiden armenialaisten omaisuus pakkoluovutetaan.

Noin 50,000 armenialaista nyt joutuu poistumaan kielletyltä alueelta. Turkin hallitus toivoo että tämä lopettaa armenialaisen selkkauksen ja turvaa Turkin tulevaisuuden tässä asiassa.

Maa rakoilee Espanjassa

Grenada, Espanja. — Maan rakoileminen, mikä on saanut Espanjan etevimmät geologit ymmälle, uhkaa Grenadan lähellä olevaa Monachil nimistä kylää tuholla. Kaksi farmitaloa ja useita viinimarjatarhoja, joista asukkaat saavat elatuksensa on painunut maan mullistuksessa näkymättömiin.

Markkinahintoja

Käteishinnat Winnipegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No. 1 Northern,	$0.98 1/4
No. 2 „	0.95 1/4
No. 3 „	0.91 1/8
Kaurat:	
No. 2 C. W.,	0.37 1/4
No. 3 C. W.,	0.34 3/4
No. 1 extra feed,	0.34 7/8
Ohra:	
No. 3 C. W.,	0.62 1/8
No. 4 C. W.,	0.56
Pellava:	
No. 1 N. W. C.,	2.12 5/8
No. 2 C. W.,	2.07 5/8
No. 3 C. W.,	1.87 5/8
Ruis:	
No. 2 C. W.,	0.64 5/8

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI, Vastaava — S. G. NEIL, Toimitusapulainen

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioerolmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Hautaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Saksan sotatila

Ruotsissa ilmestyvä suomalainen työväenlehti «Revontulet» kirjottaa ylläolevalla otsikolla Saksan taistelutilanteesta seuraavaa:

Jokainen käsittää, että Saksassa vallitsee vain välirauha taisteluiden keskellä. Ja se välirauhakin on täynnä taistelua. Kenraalidiktatuurin eteneminen Saksissa ja Thyringissä sekä kärjistyvä lakkotilanne varsinkin metallialalla osottavat sitä. Nosken puolue selvittelee vararikkoista pesäänsä.

Kommunistipuolue suorittaa myös sitä itsearvostelua, jonka katkeraan käännekohdan jälkeen aina on niin tarpeen. Puolue myöntään, että loka-marraskuulla oli kärjistynyt kumoustilanne, sellainen jolloin valtataistelun pitäisi puhjeta. Mutta puolue ei kyennyt taisteluun lähtemään. Epäedulliset voimasuhteet aiheuttavat kyllä sen, että hyväksään kunnossa oleva armeija pidättyy taistelusta. Mutta Saksan K. P. myöntää tehneensä taktillisia ja strateegisia virheitä. Eikä se vielä täysin ymmärtänyt vallankumouksellisen taistelun vaatimuksia.

Työväen joukkoliikkeitä ei oltu ajoissa kehitetty laajemmiksi, vaan oli niitä pikemmin ehkäisty. Yhteistoiminnan elimiä ja sanomalehtiä ei osattu kyllin laajalti käyttää. Niin oltiinkin valmistamattomat ratkaisevaan toimintaan syksyn suurten kansanliikkeiden yhteydessä. Sos.-dem. vasemmiston johtajiin nähden oli myös erehdytty, kun oli uskottu ja uskoteltu niiden lähtevän taistelua työväen joukon mukana. Päävika oli kuitenkin se, että liiaksi tuijotettiin «lopputaisteluun» eikä osattu johtaa osataisteluita. Siitä johtui, että ei osattu oikein arvioida voimasuhteita. Ei osattu panna täyttä arvoa työväen uhrautuvaisuudelle, joka osoittautui esim. Hampurin taistelussa. Kaavallisesti oli asetettu sille kannalle, että taistelu voi alkaa vain Keski-Saksan asemien puolustuksella. Kun sitten valkoiset marssivat Keski-Saksaan, syntyi sekaannusta puolueen riveissä.

Puolueen väistyminen on myös heikentänyt sen jo nauttimaa luottamusta työväen keskuudessa ja ovat vihollisset pöyhistyneet. Taistelutta väistyminen oli virheellinen eivätkä työväen joukot sitä hyväksy. Kurjistuvat väliluokatkin odottivat puolueelta päättävää esiintymistä ja ovat nyt pettyneet. Mutta kun puolue kaikesta huolimatta on ainoa, joka voi Saksan työväen ja keskiluokat viedä voittoon, on sen uudelleen saavutettava näiden luottamus, jopa entistä laajempana. Ja se kyllä sen saavuttaa.

Nyt on vain kysymys siitä, kohooko vallankumouksen uusi aalto Keski-Europassa nopeammin vaiko hitaammin. Se riippuu Saksan, Itävallan, Puolan y.m. maiden taloudellisesta rikkinäisyydestä, mutta myös monista kansainvälisistä seikoista. Reininmaiden raskasteollisuuden joutuminen Ranskan imperialismin vaikutuspiiriin, valtakunnan, valtioitten ja kuntain finanssipula, joka tekee niille mahdottomaksi pitää yllä edes sotilas- ja poliisikoneistoa, keskiluokkain jatkuva kurjistuminen ja kumouksellistuminen, sekä fascismin rappio suurpääoman julkean maanpetollisuuden vaikutuksesta — kaikki tämä aiheuttaa lähikuukausina tilanteen uuden kärjistymisen.

Luonteenomaista tilanteelle on kautta kapitalistisen maailman, että kapitalistiluokka tekee yhä voimakkaampia epätoivonponnistuksia pelastautuakseen työväenluokan kustannuksella. Porvarillisen yhteiskunnan hajaantuminen jatkuu ja saa yhä romahdusmaisemmat muodot, ja yhteiskunta turvautuu kaikkiin keinoihin armonajan pidentämiseksi.

Kapitaalin palkkaoffensiivi, jatkuu. Se tekee mitä julkeimpia hyökkäyksiä 8-tunnin työaikaa vastaan. Yksinpä valtion virkailijoihinkin nähden käytetään taloudellista terroria. Italiassa ja Espanjassa on suuria erotettu kymmenintuhansin. Norjassa odottaa 1,400 virkailijaa potkua. J.n.e.

Mutta kaikista kapitalistien ponnistuksista huolimatta kiristyy taloudellinen pula. Työttömyys lisääntyy. Kuudessa Saksan huomattavimmassa teollisuushaarassa on kaikista järjestyneistä työläisistä 57 prosenttia joko kokonaan taikka osaksi työttömänä. Englannin työttömäin lukumäärä nousee 2 miljoonaan. Ja itsepä Amerikassakin on uusi pula alkamassa.

Toisaalta on kuitenkin kansainvälisen proletariaatin taisteluhenki kasvamassa. Tämä on tullut selvästi ilmi valtaisissa lakkoliikkeissä Puolassa ja Tsekkoslovakiassa, missä kommunistit ovat olleet liikkeen johdossa.

Missä on järki

Onko mitään järkeä siinä, että ihmiset, jotka joka päivä saavat elää äärimäisen ahdingon alaisina ja taistella puutetta vastaan kuin kuoleman hädässä, pysyvät syrjässä siitä liikkeestä, joka on ottanut tehtäväkseen elämänehtojen saattamisen taloudellisen kehityksen nykyistä asetetta vastaavalle uralle. Tätä vielä kuitenkin voidaan ymmärtää, kun otetaan huomioon ihmisten henkinen laiskuus, mutta mitä onkaan sanottava heistä, jotka yhä vieläkin, vaikka elämä puhuu joka päivä niin äärettömän vakavaa totuutta, vastoin omia elinehtojansa kannattavat riistäjäin pyrkimyksiä, tilaavat heidän rosvolehtiään ja äänestävät vaaleissa heidän ehdokkaitaan. On olemassa raatajain luokkaan luettavia henkilöitä, jotka esim. vihaavat Venäjää sen tähden, että heidän nylkijänsäkin tekevät siten. He vihaavat sitä kansaa, joka rikkaassa maassa asuen pyrkii kaikille työtätekeville hyvän toimeentulon takaavaa talousjärjestelmää kohti, vihaavat tunnesyistä, eivätkä käsitä, että kapitalistit lietsovat heihin vihaa yksinomaan sen takia, että Venäjä kykenisi vapauttamaan vihaajat itsensä puutteesta ja orjuudesta. Koko maailman kapitalistiluokka koettaa tehdä parhaansa tämän vihan lietsomisessa. Venäjästä levitetään mitä hirvittävimpiä valhehistorioita. Ja kaikkea tätä tehdään vain siksi, että Venäjä vakavasti uhkaa koko kansainvälisen riistäjäkoplan sekä heidän alhaisten kätyriensä etuja, heidän nykyisen talousjärjestelmän turvin 'saavuttamaansa «laillista» ja pyhää oikeutta elää työtätekeväin ihmisten kustannuksella.

Työsuhteiden parantaminen

Kansainvälisen työtoimiston julkaisema 60-sivuinen kirjanen terveydenhoidosta eri ammateissa ja tapaturmavakuutuksesta sisältää mielenkiintoisen katsauksen kansainvälisestä yhteistyöstä niin sanotun väsymysprobleemin tutkimisen alalla. Tämän teoksen kirjoittaja on British Industrial Fatique Resarch Boardin (Työväsymyksen tutkimuksen brittiläisen toimiston) sihteeri tri Wilson. Hän huomauttaa muun muassa siitä, että tehdaslaitosten teknillisissä parannuksissa tähän asti on melkein yksinomaan pidetty silmällä vain laitoksien koneellisia esineitä. Aina viime aikoihin asti on teollisuustuotannossa jätetty ihmisellinen tekijä melkein huomioon ottamatta. Mutta tässäkin suhteessa kaivataan välttämättä tutkimusta, vaikka se kohtaakin erittäin suuria vaikeuksia. Iudustrial Fatique Resarch Boardin suorittamat tutkimukset ovat muun muassa osoittaneet, minkälaisen vaikutuksen määrätyissä kutomateollisuuden tehtaissa tekevät korkea lämpömäärä ja kosteus työn suoritukseen. Jos lämpömäärä ja kosteus kohoavat yli määätyn rajan, niin lakkaa niiden hyödyllinen vaikutus kuituaineisiin ja vielpä muuttuu vahingolliseksikin työläisten väsymyksen vuoksi. Kuumuus ja kosteus aiheuttavat väsymyksen työntekijäin fyysillisessä tilassa. Kaivosteollisuudessa toimitettu tutkimus on osoittanut, että valaistuksen parantaminen vastustaa väsymystä ja voi saada aikaan työtehon kohoamisen noin 15 prosentilla. Nämä esimerkit todistavat, että työntekijä itse tietämättään aina on jonkinlaisessa vastavaikutussuhteessa fyylliseen ympäristöönsä.

Tutkimukset ovat nyt kuitenkin selvittäneet, ettei työntekijän ympärillä vallitsemien ulkonaisten suhteitten parantaminen ainoastaan kohota tuotantoa, vaan vieläpä on yhteikunnallinen velvollisuus työntekijää kohtaan.

Engels valtiosta

Alkulauseessa, jonka Engels kirjotti Marxin mainioon kirjaan «Ranskan kansalaissota» (Parisin Kommuunista) lausuu Engels valtiosta m.m. seuraavaa:

«Vanhan valtiovallan hajoittaminen ja sen tilalle uuden, todellisesti demokraattisen asettaminen on tarkalleen kuvattu «Kansalaissota Ranskassa» kolmannessa osassa. Mutta lyhyt pysähtyminen vielä kerran tuon vaihtamisen muutamiin piirteisiin oli välttämätöntä siksi, että juuri Saksassa taikauskoinen usko valtioon on siirtynyt filosofiasta porvaristoon, jopa usean työläisenkin yleiseen tietoisuuteen. Filosofien oppien mukaan on valtio «aatteen toteuttamista» tahi filosofiselle kielelle käännettynä, jumalan valtakunta maan päällä, valtio sellainen ala, jolla toteutetaan tai on toteutettava ikuinen totuus ja oikeudenmukaisuus. Ja tästä johtuu taikauskoinen kunnioitus, joka sitä helpommin juurtuu, kun ihmiset lapsuudesta saakka tottuvat ajattelemaan, että koko yhteiskunnalle yhteiset asiat ja harrastukset eivät muka voisi tulla muulla tavalla toteutetuksi ja suojelluksi kuin entiseen tapaan, s.o. kun valtion ja sen tuloatuottavilla toimilla palkitsemien virkamiesten kautta. Ihmiset kuvittelevat ottavansa tavattoman askeleen eteenpäin kun he lakkaavat uskomasta perinnölliseen monarkiaan ja tulevat demokratisen tasavallan kannattajiksi. Todellisuudessa ei valtio ole mitään muuta kuin koneisto, jolla yksi luokka sortaa toista, eikä demokraattisessa tasavallassa yhtään vähemmän kuin monarkistisissakaan. Parhaimmassakin tapauksessa on valtio paha, joka perinnön kautta joutuu köyhälistölle, joka on saavuttanut voiton taistelussa luokkaherruudesta, voiton saavuttanut köyhälistö samoin kuin Kommuunikin, tulee pakoitetuksi viipymättä poistamaan tuon pahan pahimmat puolet siksi kunnes uusissa, vapaissa yhteiskunnallisissa oloissa kasvanut polvi osoittautuu kykeneväksi heittämään syrjään koko valtiollisuuden romun.» — Engels.

Kulttuuri ja sosialismi

On olemassa eräitä pintapuolisia sosialisteja, jotka väittävät ettei sivistyksellä ja sosialismilla ole minkäänlaisia yhtymäkohtia, vaan on sivistys luokkatietoiselle proletaarille tarpeeton käsite. Nykyajan korkealle kehittynyt porvarillinen kulttuuri on kyllä niin rappeutunut että se helposti johtaa edellämainittuun ajatustapaan kulttuurin tarpeettomuudesta. Ranskalaisen valistusfilosofin Jean Jacques Rousseau'n ihannoima täydellinen luonnontilakin olisi kymmenen kertaa parempi nykyistä lahonnutta ja sisältä kokonaan mädännyttä porvarillista kulttuuria, johon kapitalismi on joka suunnalle lyönyt oman lähtemättömän likaisen merkkinsä. Onhan nykyisin kaikki sivistyksen ja korkeamman henkisen viljelyksen ilmenemismuodot, kuten taiteet, tieteet ja tekniikka alistettu tukemaan ja henkisellä ja aineellisella auktoriteetillaan vahvistamaan kapitalistista, taloudelliseen riistoon ja yhteiskunnalliseen vääryyteen perustuvaa järjestelmää, toisin sanoen aikamme henkinen elämä kaikkine ilmauksineen on henkisesti prostituoitunut. Nykyaikainen kirjallisuus on tarkoitettu tyydyttämään yltäkylläisyydessä proleariaatin ankaran työn tuloksilla mässäävän yläluokan, yhteiskunnan loiseläjien turmeltunutta makua ja noiden siniveristen jalorotuisten kantakirjaan merkittyjen kiihkeää työläisvihaa. Sama pitää paikkansa taiteessa ja muissa henkisen elämän porvarillisissa astemittareissa. — Nykyajan porvarillinen kulttuuri on kokonaan sisältä mädännyt; ulkokuoret vain ovat kiiltäviksi silitettyinä ja niidenkin saumoista ja halkeamista pursuu mätä esiin yhtenä virtana. Kapitalistisen riistojärjestelmän mukana luhistuu myöskin porvarillinen kulttuuri, jonka saavutukset proletariaatin on kyettävä omistamaan luodessaan uuden proletaarisen kulttuurin, joka perustuu laajojen luokkatietoisten työläisjoukkojen henkiseen ja moraaliseen kehittyneisyyteen. Porvarillisella idealismilla ei nykyajan kulttuurin mätähaavoja voida tukkia missään tapauksessa; sellaisen yrittäminen porvarillisten moralistisaarnaajien taholta on Don Quixoten taistelua tuulimyllyjä vastaan, sillä henkisen elämän uudistamiselle tarvitaan aineellista yleistä hyvinvointia ja tätä edellytystä ei kapitalistisessa järjestelmässä voida hankkia kapitalismin rautaisten pakkolakien sotiessa sitä vastaan.

Sosialismi ja sivistys kuuluvat olennaisesti yhteen sillä onhan sosialismin tarkoitus aatteena uusia ihmisen henkinen elämä, ja sosialismin päämäärä, uuden paremman, ihmisyyden ja oikeuden yleville peruslaeille pohjautuvan yhteiskuntajärjestelmän luominen ja kapitalistisen taloudellisen riiston sekä proletariaatin henkisen holhuunalaisuustilan lopettaminen jo sinänsä asettaa luokkatietoiselle työläiselle korkeita sivistysvaatimuksia, sillä vaikka porvarillisissa paheissa rypevä, henkisesti veltto köyhälistö onnistuisikin saavuttamaan vallan käsiinsä, ei se kykenisi sitä säilyttämään. Porvarillista rahaa ja asevoimaa vastaan on proletariaatilla asetettavana ainostaan henkinen etevämmyys, joka kumminkin lopulta porvarillisen yhteiskunnan kohtalon ratkaisee. Samoin kuin kapitalistinen tuotantomuoto kehittyessään luo porvarillinen kulttuurikin rappeutuessaan edellytyksiä sosialismin toteuttamiselle.

Erikoisesti porvarillisen kulttuurin rappeutumisilmiöistä pistää silmään nykyajalla se tavaton raakuus ja eläimellisyys, joka kulovalkean tavoin on levinnyt kaikkiin porvarillisiin piireihin, jossa nykyajan kulttuurin varsinainen ylläpitäjä, porvarillinen intelligenssi on esimerkin antajana ja jota eivät porvarilliset moraali- ja sivistyskäsitteet kykene vähintäkään hillitsemään ja tämän raakuuden vaiston paljastaminen on porvarillisen laikirjan ja porvariston sivistyneen moraalikäsitteen, jonka voi sanoa merkitsevän jotenkin samaa kuin yläluokan keskuudessa kaikkien salonkileijonien ja daamien sanelema naurettava «yleinen mielipide», mukaan ankara rikos jota lääkitsemään porvarillinen kulttuuri useimmissa tapauksissa asettaa ulommaisen etuvartionsa vankilan.

Nykyajan porvarillinen kulttuuri kammoo «liikaa» henkistä suuruutta, sosialismia, jota sen tomuisten kourien puhdistajat julkeavat sanoa alhaisen «roskaväen», «eläinkansan» henkiseksi innoittajaksi. — Kapitalistinen järjestelmä on sairas ja natisee liitoksissaan jonka vuoksi sen kannattajat, etuoikeutetut kansankerrokset, koettavat kaikin rahan avulla käytettävissä olevin keinoin pitää kansaa pimeydessä, estää sitä omaksumasta suurempia sisäisiä henkisiä arvoja. Tämän lopullisesti epäonnistumaan tuomitun tehtävän menestymiseksi on tarpeen vaatiessa painettava niin alas kuin mahdollista. Porvarillinen kulttuuri on yksi näistä välikappaleista.

Sosialismi tahtoo saattaa sivistyksen koko kansan omaisuudeksi sen sijaan, kun se kapitalistisessa yhteiskunnassa on harvaliston etuoikeutena, sosialistinen proletariaati myöskin ymmärtää sivistyksen tärkeyden, siksi se, ja ennenkaikkea sosialistisesti ajatteleva proletaarinuoriso, jo kapitalistisen järjestelmän vallitessa pyrkii henkiseen ylemmyyteen porvaristoon verraten. Proletaarinen liike vaatii kulttuurielämän sosialisiomista siksi sillä onkin niin paha maine porvariston keskuudessa. Proteraatisen kulttuurin avulla köyhälistö pyrkii luomaan ihmiskunnalle, joka kapitalistiseen pakkopaitaan puettuna on estetty luonnollisesti kehittymästä, onnellisemman olotilan, jossa veljeyden, vapauden ja ihmisyyden aatteet voivat henkisesti ja materiaalisesti toteutua.

Proletariaatti ainoastaan voi rakentaa todellisen kulttuurin, jota ei rahalla osteta, vaan jonka vapaassa maaperässä ihmisen luova voima voi kasvaa ja vapaasti kehittyä. Porvarillisessa yhteiskunnassa ei ole kulttuuria sen sanan varsinaisessa merkityksessä. Nykyajan sivistys on ainoastaan luokkakulttuuria. Vapauttaessaan yhteiskunnan taloudellisella alalla kapitalismin kiroista, repii proletariaatti samalla myöskin sen kulttuurielämää salpaavan kapitalistisen pakkolain, joka kapitalistisen järjestelmän aikana kirjaimellisesti pakottaa kulttuurin myymään itsensä pääomalle.

Sosialismin ja kulttuurin yhteistoiminnalla muutetaan kapitalistinen järjestelmä sosialistiseksi työväenluokan hoidellessa tämän kehitysprosessin valtatekijänä peräsintä. Meidän pyrkimystemme päämaalina ei suinkaan ole kulttuurin hävittäminen, vaan päinvastoin sen kohottaminen siitä loasta, johon porvaristo sen on painanut ja toinen osa päämaalistamme on sivistysaarteiden saattaminen kansan omaisuudeksi ja luokkaleiman poistaminen kulttuurista.

Timminsin uutisia

Paljon näytelmiä on esitetty näyttämöllämme viime talvenkin ajalla. Kappaleiden puutteessa on jos kus jouduttu esittämään joku huonompikin näytelmä. Työväennäytelmiä on vielä niin kovin vähän. Ja paljon on ollut kappaleita, joita ei ole voitu näyttämövälineiden puutteessa esittää, vaikka olisivat hyviäkin. Mutta on sentään viime aikoina esitetty useita hyviäkin näytelmiä. Loisto-näytelmämme oli kuitenkin maaliskuun 15 p. esitetty **«Itsevaltiasta väkevämpi»**. Kappale on uusimpia ja voipa sanoa, että parhain mitä on työväennäytelmiä. Sen on kirjottanut Henning Ohlson, omistaen Karl Liebknechtin muistolle. Ja kun se on Kossi Kaatran suomentama, niin voi sanoa, ettei se suomennettunakaan ole tietenkään menettänyt alkuperäisyydestään. Tapahtumat ovat ajalta 1915—1918 Berliinissä.

Ensimäinen näytös on Karl Friedenkamfin (Liebknechtin) kotona. Esittää hänen vaimonsa Olgan ja pikku tyttärensä Marian. Rosa Adelfister (Luxemburg) saapuu toverinsa luo kokouksesta, poliisikoirien vakoilemana. Molemmat toverukset ovat täysin tietoisia siitä, että heidän joka askeltaan vakoillaan, sen verran on vapautta kansan edustajilla! He tietävät, että porvarit kätyreineen olisivat valmiit joka hetki toimenpiteisiin saada F.-kampf pois tieltä. Hänen äänensä kaikuu liian voimakkaana ja rohkeana saaden yhä useampia kallistumaan asiansa puoleen. Vaan kaikesta huolimatta sanoo F.-kampf että «taistelu on kärjistettävä äärimmäisyyteen saakka, on rikos kansaa vastaan tinkiä heidän oikeuttaan.» Ja kun Rosa kehoittaa häntä varovaisuuteen, sanoo hän: «kuinka voisin julistaa totuutta suljetuin suin?» Vaan näyttämölle astuu Krause, myös «sosialisti». Hänen ainoana päämääränään on saattaa F.-kampf turmioon, siksi onkin hän salaliitossa herrain kanssa. Hänkin selittää tahtovansa vain kansan parasta. «Kansan parasta myöntämällä nauloja sen ruumiskirstuihin! Ja lähettämällä heidät vuodattamaan vertaan, saaden lämpimän kädenpuristuksen vapauden perivihollisetta.» V e r t a vuotavana saapuu Friedenkampfin luo Zimmer, yksi Spartacuksen innokkaimpia. Hän tulee tuoden tietoa että joukossa on Juudas, saaden itse kuulan rintaansa matkalla. Hän saa edellä käydä sen kohtalon, jota on valmistettu myös F.-kampfille. Hän koettaa kuolevanakin vielä puhua ikkunasta ohi marssiville sotilaille. Viimeiset sanansa F.-kampfille: Toveri, seiso suorana, kuten aina teit, ja pidä aina samaa suuntaa!

Toinen näytös on armeijan päämajassa. Näyttämöllä ovat: Keisari, sotamersalkka (Hindenburg) ja kenraali Waldhausen (Ludendorff). Heillä on tärkeä neuvottelu kavaltajista, pää-asiallisesti F.-kampfista, joka keisarin mielestä pitäisi lähettää suoraan tulilinjalle. Kenttäoikeus! Kuolemantuomio! Vaan toiset ovat vastaan. Miksi? Siksi, että sotilaatkin ovat otettavat huomioon ja kenraalien oli ilmaistava itse keisarillekin, että sotilaat tulisivat kieltäytymään ampumasta. Toisella tavalla sen tulee tapahtua... Tapahtua niin että kansakin sen hyväksyisi. Herrain suunnittelut päättyivät siten, että W.-hausen esittää tyttärensä Irenen keisarilliseksi vakoojaksi, jonka toimena olisi provoseerata F.-kampf tekemään jotain sellaista, joka nostattaisi sekä kansan että oikeusistuimen F.-kampfia vastaan. F.-kampf itse tuodaan myös sisälle esikuntaan. Siellä puhu hän tyynellä tavallaan suoraan sydämestään kaikki mitä hän ajattelee, sanoen: «Sanani eivät voi maksaa enempää kuin elämäni, ja sellainen panos on halpa sen tyydytyksen rinnalla, että on saanut teille sanoa totuuden. Sitä Saksaa, joka kerran nousee verimerestä, sitä ei kavalleta.»

Koko näytös on sujuvaa. F.-kampfin puheet lennokkaita ja sydämeenkäypiä.

Kolmas näytös on Waldhausenilla. Siellä on hänen tyttärensä Irene ja tämän orpana Albrecht, keisarillinen luutnantti. Irene on luotu kappaleeseen antaman sille sen romantillisen puolen. Mutta ei niin, että se vähintäkään vähentäisi sen arvokkuutta. Hän on ollut mukana vallankumouksellisten toiminnassa (ollen joutunut edellä mainitulla tavalla isänsä toimesta sinne), vaan häneen nähden on isänsä osunut väärään, sillä hän liittyi itse sydämestään heihin tullen F.-kampfin hyväksi tuttavaksi. Näytöksessä esiintyy Max Franzel, nuori vallankumouksellinen kirjailija, joka on jo aikaisemmin ollut Irenen rakastettu, mutta nuorten liiton on Waldhausen ehkäissyt. Franzel on kaikesta sielustaan mukana vallankumouksessa, ollen valmis uhraamaan rakkautensakin, epäillessään Irenen suunnitelmia, kun tämä ei voi ilmaista, miksi on liittynyt vallankumouksellisiin. Itse W.-hausen saa, palattuaan rintamalta Berliiniin, Friedenkamfia tuomitsemaan, hyvin kylmän vastaanoton tyttäreltään.

Neljäs näytös on oikeudessa, jossa F.-kampf on tuomittavana. Siellä hän kysyy, eikö syyttäjä tiedä millainen on sotilaitten käyttäytyminen rintamalla, kuinka joka päivä kieltäydytään tottelemasta päälystöä? «Alköön se päivä olko kaukana, jolloin kansa lausuu tuomionsa.» Taas esiintyy Fiedenkampf loistavasti... Sanojensa mukaan isälleen, tulee Irene todistajaksi, onhan hänellä keisarin lupakirja. Hän puhuu — aivan toista mitä isänsä oli odottanut, vaan häntä ei isänsä saa vaikenemaan.

Kansajoukko tulee sisälle, — on tullut vapautuksen hetki! Tuomareilta otetaan aseet pois. — Toverit vievät F.-kampfin ulos, kantaen kiväärin päällä «kohottamaan linnan harjalle vapauden punaisen viirin.»

Viides näytös, taas joku aika myöhemmin Friedenkampfin kotona. Upseerikopla Krausen avustamana suunnittelee F.-kampfin raivaamista tieltä.

Irene koettaa kaikin tavoin saada sen ehkäistyä. Orpanansa Albrecht tulee F.-kampfin kotiin tutkimaan tämän papereita. Täällä tapahtuu heidän välillään sukulaissuhteiden selvittely, joka päättyy siihen, että Irene on valmis surmaamaan Albrechtin, vaan tämä tulee ainoastaan aseista riisutuksi. Vaan myöhäistä ovat kaikki yritykset pelastaa F.-kampf... Tämä tuodaan kuolettavasti haavotettuna kotiin... «Spartucus, hehkuva soihtu on osoittava tien! Taistelun päämäärä on kaunista, todellista, ei utukuvaa...»

Koko kappale, jokainen henkilö, on kuin osa todellisuudesta. Kaikki on kaunista, sydämeen käypää. Ei mitään väsyttäviä saarnoja, mikä kyllästyttäisi ihmisiä. Ei, vaan jokaisen sanan haluaa kuulla. — Kuka ei haluaisi tätä näytelmää nähdä? — Viime kerralla kun se esitettiin, oli näyttämöllepano niin hyvää kuin oli mahdollista saada. Vaan nyt, kun se esitetään uudestaan, on vielä parempaa, sillä sen jälkeen on laitettu yhtä ja toista uutta näyttämölle. Jokainen, joka ei nähnyt sitä viime kerralla, tulee varmasti katsomaan nyt, sillä kappaletta ei kuitenkaan ole tilaisuudessa näkemään koska vain. Esityskin sujui hyvin ja tietysti vielä paremmin ensi kerralla. Seuraava esitys on huhtik. 12 p.

Useita viikkoja on joukko tovereita tehnyt uupumatonta työtä näyttämöllä, että on saatu sinne niinkin paljon uutta kuin nyt on. Ainoana palkkanaan ollen ilo nähdä yleisön antavan arvon sille työlle ja tullen katsomaan ainakin silloin kun voidaan tarjota jotain todellakin hyvää ja täysiarvoista. — Johtajamme on muun muassa maalannut paljon uusia kulisseja, sellaisia joita ei täällä ole koskaan ennen nähty.

Tervetuloa kaikki!

Lasten iltama on haalilla Timminsin sunnuntaikoululasten iltama on haalilla sunnuntaina huhtikuun 13 p. Ohjelmaa on taas paljon ja hyvää. Saapukaapas taas suurella joukolla katsomaan mitä lapset ovat saaneet aikaan! Se kyllä vetää vertoja aikuistenkin toiminnalle.

Täti.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 37:-

Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kultakin $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69, Sudbury, Ont.

Nikkarit huom!

Beaver Laken osaston talon laajennustyö tarjotaan täten urakalla suoritettavaksi. Työn tulisi olla loppuun suoritettu ensi kesäk. 14 p. mennessä. Urakka tarjoukset tulee lähettää alle kirjottaneelle kirjeellisesti ei myöhemmin kuin tämän huhtik. 20 p. Allekirjottanut myös antaa lähempiä selvitettyjä myöskin piirrustukset on nähtävissä samassa paikassa.

Bearver Lakella huhtik. 7 p. 1924.

OSCAR LUOMA

Box 60, Nairn Centre, Ont.

4

Copper Cliffin uutisia

Mrs. Olga Korpinen vastaa Yrjö Nissisen haasteeseen 1 dollarilla Karjalan ilmalaivarahastoon ja haastaa Copper Cliffistä: Mrs. Justiina Eltarin, Mrs. K. Vallin, Mrs. Fanny Pelkolan, Mrs. N. Niemen, Mrs. E. Paanasen, John Vallin, Isäk Mänistön Mrs. Hilda Tuorin, Victoria Minelta. — Elmi Koski vastaa Yrjö Nissisen haasteeseen 1 dollarilla ja haastaa Mrs. Hilma Mäen, The Franssin, Sigrid Koivulan, Alex Sillon ja Vilho Kallion. Kunkin yhdestä dollarista.

LONG LAKE, ONT.

W. P. S. osaston työkokous, joka piti olla viime sunnuntaina, siirrettiin viikon eteenpäin, siis sunnuntaihin, t.k. 13 p. Muistakaa virkailijat saapua ja tuoda kirjat mukananne, samoin muutkin jäsenet.

Ei-virallinen.

Rosvous hengenrikokseksi

Ottawa. — Sen johdosta, että rosvoukset Canadan eri osissa näyttävät lisääntyneen viime aikoina, aiotaan parlamentissa esittää rikoslakiin muutosta, jonka mukaan ampuma-aseiden käyttö rosvoustarkoituksessa rangaistaisiin kuolemalla. Tähän saakka ovat tuomarit antaneet rosvouksesta syytetyille pitkäaikaisia vangeusrangaistuksia, tuomiten heitä samalla myöskin ruoskittaviksi.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

JÄRJESTÖN TIEDONANTOJA

Suomen puoluetovereita tukemaan.

Järjestön toimeenpanevakomitea on päättänyt, että kaikkien järjestömme osastojen on alettava heti keräämään onnentoivotusilmotuksia Suomessa juuri ilmestymään alkaneeseen «Työväenjärjestöjen tiedonantoja» lehteen. Tehkää toivotukset siten, että ensin on paikkakunnan nimi ja sitten henkilönimi ja osote sen alla. Nimen ja osotteen hinta on 25c. Keräykseen on ryhdyttävä nopeasti, sillä aika on täpärällä. Kerätyt nimet, rahat mukana, on lähetettävä, ilman asiamiespalkkiota pidättämättä, osotteella:

C. W. P. S. JÄRJESTÖN TOIMEENPANEVAKOMITEA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

VAPPUJUHLAMERKKIEN TILAAJILLE

Niiden jotka haluavat Vappujuhlamerkkejä on parasta tilata niitä ajoissa, sillä Vapauden painossa on nykyään niin paljon työtä, että ei aivan viimepäivinä enää ehditä niitä valmistamaan. Pahvisten merkkien hinta on 3c ja silkkisten 7c kappale.

VAPAUS, Sudbury, Ont.

VAPPU

Kustannusliikkeidemme yhteisesti kustantama vappujulkaisu on valmiina näinä päivinä. Lähettäkää tilauksenne nopeasti. Hinta 30c.

"Itsevaltiasta väkevämpi"

Tämä mahtava vallankumous-näytelmä esitetään toisen kerran

Timminsin O. talolla

LAUANTAINA, HUHTIKUUN 12 PÄIVÄ alkaen klo 8 ill.

Oviraha on 50:tä senttiä.

Meillä on perin harvoin tilaisuus nähdä niin kaikin puolin täysipainoista näytelmää, kuin on «Itsevaltiasta väkevämpi», ja koskapa ne puutteellisuudet, mitä ensikertaa esitettäessä ilmeni, niin esityksen kuin välineidenkin suhteen, korjataan viimeistä mahdollisuutta myöten, toivomme paikkakunnan työläisten lukuisasti saapuvan katsomaan tätä mahtavaa kuvausta Saksan työläisten uljaista taisteluista, keisari-vallan kukistumisen aikoina.

Näytelmätoimikunta.

Osastomme sunnuntaikoululasten iltama vietetään tämän huhtikuun 13:sta päivän illalla, alkaen kello 7 illalla. M.m. esitetään lasten näytelmä «RAHAPRINSESSAN SURUJA». Saapukaa joukolla, innostamaan lapsia toiminnassaan.

SUURET

Ohjelma-iltamat

— toimeenpanee —

Tytöt ja pojat

LIBERTY HAALILLA, HUHTIK. 12 PÄIVÄ

Ohjelma erittäin valittua, näytöskappale «KYLÄNKELLOT».
SISÄÄNPÄÄSY 35c. — ALKAA KLO 8.30 ILL.

Kurssien Lopettajaisjuhlat

FORT WILLIAMIN PIRTILLÄ

Lauantaina 12 p. huhtik.

Ohjelmassa: Runo, tarina, puhe, pilajuttu, kertomus, puhe, runo, kupletti y.m., y.m.

"KAS SINÄKÖ SE OLET"

Kaksi näytöksinen huvinäytelmä.

Alkaa kello 8.30 ill. — Sisäänpääsy 35c.

Kurssilaiset.

WILLAMETTE BLVD. SANITARIUM.

Suomalainen luonnonparantola. Parannamme akuuttisia ja kroonillisia tauteja, käyttäen kiropractiikkaa, hierontaa, sähköhoitoa ja monipuolisia kylpyjä. Myös uusi verta peseva kylpy, jonka pituus on 1—8 tuntiin on otettu käytäntöön muun hoidon ohella.

Dr. PETER KOKKO Dr. ANNA KOKKO D. C. & Ph. C.
Chiropractic Specialist.
467 Willamette Blvd. Puhelin Walnut 6747 Portland, Ore.

TEEN KAIKKIA

Räätälinalaan kuuluvaa työtä

kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.

O. KOIVULA

JOHN AARNIO MEAT MARKET

VANHIN SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.
319 Bay St. Puhelin N. 1724.

Myy kaikenlaista lihatavaraa, kalaa, Norjan rasvasilliä, puolukoita, ynnä kaikkea ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin. Hinnat kohtuulliset ja kohtelu kaikille yhtäläinen.

John Aarnio, Port Arthur, Ont.

Leipää ja leivoksia!

Jo ennestään tunnettu Arnion Leipomoliike alkaa säännöllisesti ajamaan tuotteitaan ympäri näissä kaksoiskaupungeissa huhtikuun 1 päivästä alkaen. Siis kun ajurimme tulee teille, niin tehkää koe. — Pyydämme etukäteen, jos mahdollista, antamaan osotteenne puhelimella No. So. 2191 ja me tuomme jokaiseen kotiin. — Myös linjatilauksia suoritetaan huolella.

O. ARNIO

427 SIMPSON ST. Central Bakrey FORT WILLIAM, ONT.

Suomalainen Ruokatavarakauppa

International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

Kunnaksen Groceri

PARHAIN PAIKKA TEHDÄ KAUPPAA

Kaikenlaista säkkitavaraa myy halvempiin hintoihin. Kysykää meiltä ennenkuin ostatte muualta.

FRANK KUNNAS

— Telefooni 2506 North —

470 Oliver Road Port Arthur, Ont.

HYVIÄ ARVOJA TYÖLÄISILLE

Me teemme ja myymme parhaita jalkineita

Teemme myöskin ensiluokkaista korjaustyötä. — Koskeilkaa meitä kerran ja olemme varmat, että tyytyväisyytenne tuo teidät meille jälleen. Vastapäätä «Tarmo»-ruokalaa.

JOE HOLOMEGO
Port Arthur, Ontario.

Twin City Bottling Works

valmistaa ehdottomasti parhaat pehmeät juomat Port Arthurin piirissä. Kysykää kaupoista meidän tuotteitamme. Linjoille ja farmiosastoille tilaukset toimitetaan nopean ja erityisellä huolella. — Lähettäkää koetilauksenne.

Osoite:

Puhelin South 2100

819 Minnesota St. — Fort William, Ont.

V. TUOMI K. A. MERIKALLIO.
(Omistajat.)

Kaikki sen jo tietävät

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.

— Phone 2003 North. —

International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

NYLAND GROCERY

Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.

Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.

P. NYLAND
229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

Raskasta Farmiaitaa

Erikoisen raskas, paksusti galvaniseerattu ja hyvin tehty aita on tunnettua pitkäaikaisesta kestävyydestään.

Meidän hintamme ovat halvemmat kuin postin kautta liikettä tekevien firmojen hinnat samallaiselle tavaralle. Seuraavassa on muutamia hinnoistamme:

5 linjan 40t. korkea .... 34 3/4c rod
6 linjan 40 t. korkea .... 40c rod
7 linjan 40 t. korkea .... 45½c rod

Ylläolevilla hinnoilla lähetetään tavara vapaasti kaikkialle Sudburyn piirissä.

Piikkilanka $5.00 rulla tonnittain ostettaessa.

COCHRANE HARDWARE, LIMITED

SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA.

Postitilaukset voidaan haluttaessa lähettää suomenkielellä.

SUDBURY ONTARIO

W. Kallio, suomalainen myyjä.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exzemasalvaa, hinta .... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00

Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .... .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .... .50
Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta .... .25
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Mikstura Simpleks .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaipuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .. .50
Riigabalsamia .... .50
Silmävettä .... .50
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari. K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettiä. Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Pallohuone

— sekä —

TUPAKKAKAUPPA

kelloja, sormuksia, kyniä, partaveitsiä ja kaikenlaista pikkutavaraa. Halvat hinnat.

SAID HABIB
(Huomaa! Suomea puhutaan)
54—3th Ave. Timmins, Ont.

ERICK PIIRAISEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Poolruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Uusi Suomalainen Ruokala

Aavataan 10 päivä huhtikuuta Cumberland ja St. James katujen kulmassa itäpäässä.

Ruokaa tarjotaan aterioittain ja päivittäin.

MRS. DAVIDSON.

Vieraskoti

12 huoneen vieraskodin kalusto myydään poismuuton takia nyt heti. Paikka sijaitsee parhaalla liikepaikalla. Kaupasta saa sopia kirjeellisesti tai suullisesti

Oscar Hill
121 A Secord St. Port Arthur, Ont.

KIITOS

Lausumme kauniit kiitokset siitä ystävyydestä, jota osoititte kunnioittamalla minun syntymäpäivääni niin suurilukuisina ja laitoitte pöytämme kauniiksi ja siitä kalliista lahjasta.

IDA NAYKKI
White Lake, B. C.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on setäni Vihtori Salmela, kotoisin Kuivaniemeltä. Ollut tässä maassa noin 21 vuotta. Jos näette tämän, niin kirjottakaa minulle osotteella: Viljo Salmi, South Porcupine, Box 94, Ont., Can.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA

Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:

W. N. JANAKKA
371 Albert St. W. Soo, Ontario.

Te voitte saada hyvän kuumavesipussin

$1.00 ylös $2.50. Taattuja, meiltä.

Nutsons Drug Store,
Gore & Albert St. Soo, Ont.

Gore St. Apteekki

Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.

Lääkäri palveluksessa.

Me valmistamme jo kehittämme filmejä 24 tunnin sisällä.

Suomalainen kauppa-apulainen.

H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

BARNES DRUG CO.

Suomalainen Ulkoilähetys apteekki

Canadan Soossa

Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Tutkinnon suorittanut Hieroja

Sairaanhoitaja luontaisella alalla.

Otan vastaan sairaita Sam Matsonin saunassa 305 Huron ja Albert St. kulmassa.

Alli Lahti.

Charlie Häyrinen

AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT
saatte meiltä
Finnish Bottling Works
V. Lähde, 326 Bloor St. W.
Puhelin 1123 W Soo, Ont.

SAULT STE MARIEN

Suomalainen Osuuskauppa

välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.

369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE

Dr. A. B. WEST

Selkärankatohtori

Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

SUOMI CAFE

332 Albert St. W. Soo, Ontario
Otto Häkkinen

Sam Matsonin SAUNA

Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Ainoa suomalainen suutariliike Sudburyssa, valmistaa pieksuja (shoeback) veden pitävästä nahasta tilausten mukaan ja myöskin hiihtopieksuja. Hiihtäjät, ottakaa tämä huomioonne. Tilaukset lähetetään joutuin, vanhat kengät korjataan huolellisesti. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

Hieroja. Luontainen sairaanhoitaja ottaa vastaan sairaita Asialan ja Seppälän saunalla joka päivä. Käyn myös kotona. Puhelin 1107, Sudbury, Ont. Box 95. — Otto Ylönen.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1388.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 689 Simpson St., Fort William, Ont.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

Hierontaa sähkön kanssa, Mrs. Hamlin, 246 Pearl St. Port Arthur.

Hierontaa annetaan kotona ja kodeissa, 226 Secord St., Port Arthur, puhelin 1615. — H. Salo.

Närväsen sauna. — Silloin kun haluatte itsenne puhtaaksi, niin käykää kylpemässä Närväsen saunassa. — 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

Checklyn parturiliike, 170 Algoma St. Suomalainen parturi O. Haukka.

Annan hierontaa kotonani, 35 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

Issias, reumatismin hieroja Mrs. S. Forsman, 99 Secord St. Puhelin N:o 480, Port Arthur. Otan vastaan kotonani ja käyn perheissä.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

Hieroja Ida Heikkinen, ottaa vastaan potilaita 80—4th Ave. Box 715 Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä pallorumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

Ciropraktiikka

poistaa taudin syyt.

HOWRD H. SCOTT, D. C. SP. C. Smith Studio, Lang St. Cobalt, Ont. tiistaina, torstaina ja lauantaina. Armstrong St., New Liskeard, Ont. maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

TILATKAA VAPAUS!

Sudburysta

Osaston johtokunnan kokous pidetään Liberty-haalilla torstaina. Jokaisen johtokunnan jäsenen on ehdottomasti saavuttava kokoukseen. Alkaa klo 8.30 ip.

Kukka- ja tanssi-iltaman toimeenpanee osastomme huvitoimikunta Liberty-haalilla torstaina. Soitto tulee huvitoimikuntalaisten ilmotuksen mukaan olemaan ensiluokkaista, joten tähän tilaisuuteen sopii senkin puolesta rientää suurella joukolla. Sisäänpääsy on vapaa kaikille. Naisia pyydetään tuomaan kukka mukanaan. Alkaa klo 8.30 ip. Tulkaapa taas viettämään hauska ilta haalillamme.

Sudburyn tytöt ja pojat ovat järjestäneet lauantai illaksi Liberty-haalille ohjelmailtaman, jossa esitetään hyvin valittu ja monipuolinen ohjelma ja huvinäytelmä »Kylänkellot», joka saa varmasti yleisön juhlatuulelle. Muun ohjelman selittävät he, tytöt ja pojat, myöskin olevan kuulemisen ja näkemisen arvoista, joten tilaisuuteen saapuva yleisö saa taas epäilemättä viettää haalillamme hyvin nautintorikkaan illan. Tulkaa siis runsaslukuisina katsomaan mitä kaikkea paikkakuntamme tytöillä ja pojilla on teille tarjottavana. Sisäänpääsykin on ainoastaan 35 senttiä. Alkaa kello puoli yhdeksän.

Karjalan ilmalaivarahastoon on Sudburyssa lahjotettu seuraavasti: John Kaarto vast. M. Kivisen haasteeseen $1. ja haastaa toverit Alangon ja Vikki Niemen Sudburyssa, kummankin yhdestä dollarista. — Raivon Jussi vast. Mary Lehdon haast. $1. ja haastaa Sandra Mäen, Mary Bossen, Hilda Salon, Roosa Alitalon ja Mikko Valkeapään. — John Kärki vast. Helmi Matsonin haast. $1. ja haastaa Iivari Hendricksonin, Erkki Lehdon ja M. Kivisen Ware townshipistä, Vili Ojalan ja Kusti Vuoren Intolassa ja I. Mildofin Sudburyssa, kunkin yhdestä dollarista. — Aug. Kannisto vast. Sam Luhtasen haast. $1. ja haast. Paavo Mannisen ja Anton Tonttilan Frood Minella. — H. Haikola vast. h. $1. ja haastaa Niilo Mäen, Hemmi Mäenpään, Otto Hydenin, John Reinon ja Ada Linnan. — Emmi Hotti vastaa Ida Johnssonin haasteeseen $2. ja haastaa seuraavat henkilöt Torontosta kahdella dollarilla ($2) Mrs. Ida Alhquist, Mrs. Irene Lindala, Mrs. Saimi Allan, Mrs. Emme Maukonen, Mrs. Aino Kauppinen, Mrs. Hanna Korkonen. — John Johnson vastaa dollarilla P. Johnsonin haasteeseen ja haastaa vuorostaan Wilfred Koivula, Aarne Ritari, Udo Korpinen ja Harry Pernu. — Alma Reipas vastaa K. Heinosen haasteeseen lahjottamalla $1. ja haastaa seuraavat toverittaret Sudburysta, jokaisen dollarista: Olga Asiala, Ida Seppälä, Selma Luoma, Ida Lehti, Nellie Pernu ja Lempi Johnson. — V. Granholm vast. Joonas Kiven haast. $1. ja haastaa Iisakki Korven ja Ville Pihljärtan Detroitissa yhdestä dollarista.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

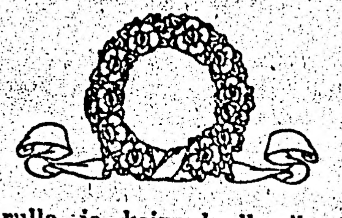

Surulla ja kaipauksella ilmoitan, että rakas puolisoni ja lasten isä

JOHN OJANPERÄ

kuoli kotonaan Whitefishissä, Ont., maaliskuun 10 p. 1924, saaden äkillisen sydänhalvauksen. Vainaja oli syntynyt Ilmajoella W. L. Suomessa 22 p. joulukuuta 1878, ollen kuollessaan 45 vuoden ja 2 kuukauden 20 päivän vanha. Häntä lähinnä kaipaamaan jäi minä, hänen vaimonsa, 7 lapsen kanssa, sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri täällä maassa sekä Suomessa.

Niin tuskan täydet on
kyynel virrat,
Miks otti meiltä
turvaajan pois.
Nyt on kylmennyt kodin liesi
ei ole isää joka leipää tois.

Täten pyydän lausua kiitokset kaikille niille tovereille jotka niin runsaasti ottivat osaa vainajan surusaattoon ja hautausavustukseen.

Fiina Ojanperä ja lapset.
Whitefish, Ont.

TOINEN VIIKKO ———— IHMEELLISIÄ ALENNUKSIA!

Beath's Todella halpoja hintoja!

Tarkotuksella elvyttää liikettä!

Koko varasto arvokasta juvelitavaraa myydään nyt uskomattoman halvalla. — Hinnat joista alempana mainitaan ovat ainoastaan malleja sille mitä tapaatte tulemalla meille!

TULKAA JOKA PÄIVÄ. SUURIA ALENNUKSIA KAIKILLE!

MIESTEN KELLOJA

$12.50 arvoisia nyt $6.85
$25.00 arvoisia nyt $15.85
$30.00 arvoisia nyt $18.45

RANNEKELLOJA

$12.75 arvoisia nyt $6.85
$20.00 arvoisia nyt $12.85
$30.00 arvoisia nyt $18.45

SORMUKSIA. — Miesten sormuksia, naisten sormuksia. Jokainen sormus liikkeesämme myydään nyt 25 pros. alennuksella, tavallisesta hinnasta. — 25 PROSENTIN ALENNUS.

ALENNUKSIA HOPEATAVARAVARASTOSSAMME

Varasto No. 1

Tässä varastossa on voileipätarjottimia, voiastioita, makeisastioita, kynttilän jalkoja. $6.00. Koko tämä varasto myydään nyt .... $3.45.

Varasto No. 2

Erilaisia hedelmäastioita, suuria kakkuk (cake) asioita, koreja, kastrulleja, kynttiläjalkoja, sekä muita tavaroita, arvo $15.00, nyt $8.45

500 JUVELITAVARAA HINTA AINOASTAAN 50c.

Yksi erikoisuus meidän yhä lisääntyvässä juvelitavarain sensatsionimaisessa myynnissä, joka on vaikuttanut mukaansa tempaavammin kuin yksikään edellinen myynti, on 500 kappaletta juvelitavaraa, nyt laskettu niin että hinta on ainoastaan .... 50c.

BEATH'S

50 Durham St. Sudbury, Ont.

Maksupäivän erikoisuuksia

CAPLAN'ISSA

Juuri saapunut 800 kpl. pyhä-paitaa, 24 eri mallia ja muotia. Viimeinen muoti paidoissa ja näin huomattavilla alennuksilla.

Print paitoja $1.29
Paidat ennen $3.00, nyt $1.98

Paidat, silkkiedustaiset, ainoastaan $2.95
Silkkipaidat $3.95

Naisten "oxfords" ja "pumps" kengät, 50 eri mallisia ja kaiken kokoisia, $2.95, $3.95, $4.95, $5.95 ja $6.95.

Lippulakkeja 69c
Työhousuja $1.98
Hattuja, ennen $5.00 nyt $2.98
Polvihousuja $2.98
Pyhäkenkiä $3.98
Miesten hyviä aluspukuja, ennen $3.50, nyt maksupäivänä $1.98
Työpaitoja .... 98c.

Miesten pukuja puolella hinnalla

$12.95, $19.85 ja $24.95.

Kymppisentin vieressä **Caplans** Kymppisentin vieressä

Norjan-Amerikan linja

Suoranainen matkustajareitti Canadaan Kristianiasta (Norjasta) Halifaxiin (JOSTA EDELLEEN NEW YORKIIN)

Nopeilla, nykyaikaisilla höyrylaivoilla:
«STAVANGERFJORD» kesäkuun 6 p.
«BERGENSFJORD» huhtik. 15 p. ja kesäkuun 21 p.
«STAVANGERFJORD» toukokuun 3 p. ja heinäkuun 11 p.
«BERGENSFJORD» toukokuun 20 p. ja heinäkuun 26 p.

Tuottakaa omaisenne Canadaan tai Yhdysvaltoihin NORJAN LINJALLA, joka on tunnettu erinomaisista mukavuuksistaan, hyvästä hoidosta matkalla ja muutenkin tunnollisesta palveluksesta. Piletinhinnat Suomesta Halifaxiin tai New Yorkiin: Cabin-luokka $155. ja ylöspäin, III luokka $109.50. Täältä Suomeen III luokka $110.50. Myymme pilettejä kaikkialle Canadaan ja Yhdysvaltoihin, perille asti.

Lähempiä tietoja ja pilettejä paikallis-asiamiehiltä tahi

NORWEGIAN AMERICA LINE.

22 Whitehall St. New York — Hobe & Co. 319—2 Ave. So. Minneapolis, Minn. — 109 No. Dearborn St. Chicago, Ill.
REIDAR GJÖLME CO 919—2 Ave. Seattle, Wash. — J. V. KANNASTO Sudbury, Ont. — ERICK J. KORTE Port Arthur, Ontario.

Suomesta Canadaan

Ruotsin-Amerikan Linja

perustaa ensimäisen suoranaisen matkustajaliikenteen Skandinaviamaista Canadaan uudesta vuodesta alkaen hyvin tunnetuilla ja ajanmukaisilla höyrylaivoilla.

GÖTEBORGISTA SUORAAN HALIFAXIIN, CANADA (ja sieltä New Yorkiin).

«STOCKHOLM» 7 p. toukokuuta.
«KUNGSHOLM» 10 p. huhtik., 17 p. toukok. 3 p. heinäk.
«DROTTNINGHOLM» huhtik. 24 p., toukok. 24 p.

Täten tarjotaan Suomesta matkustaville siirtolaisille mukava, nopea ja suoranainen matka valtameren poikki Halifaxiin parhaimmilla junayhteyksillä määräpaikkoihin saakka. Rautatiepilettien hinnat Canadasta ovat hyvin halvat siirtolaisille, joten säästyy rahoja etenkin länsi-Canadaan matkustavilla.

Ostakaa pilettinne sukulaisillenne ja ystävillenne Suomesta Canadaan (eli Yhdysvaltoihin) RUOTSIN-AMERIKAN LINJALLA, joka tarjoo heille nopean ja suoranaisen matkan.

Pilettien hinnat Helsingistä ja Turusta Halifaxiin (tahi New Yorkiin):

Cabin ja II luokka $155.00; III luokka $109.50.

HUOM.! — EI MITÄÄN SIIRTOLAISVEROA CANADAAN.

Saadaksenne tarkempia tietoja pileteistä y.m. kehoitamme kääntymään lähimmän asiamiehemme puoleen, tahi

Swedish American Line

24 State St. NEW YORK, N. Y. — 127 So. Third St. MINNEAPOLIS, MINN. — 115 Cherry St. SEATTLE, WASH.
PAUL GULIN & CO., G. P. A. 518 St. Catharine St. West, Montreal, Que. — ERICK J. KORTE. Port Arthur, Ont.
J. V. KANNASTO, Liberty Bldg, Lorne Street, Sudbury, Ont., Box 69

Asialan & Seppälän SAUNA

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.

Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI

Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille

Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.

Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.

T. A. GALE, johtaja

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luqvasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Finn 30, 1018 So Wabash Ave., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä........jolla lähettäkää minulle........pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki........ Valtio........